



Update organisatie vergunningenproces aardbevingsgemeenten – NCG

De aardbevingsgemeenten werken al sinds 2016 samen op het vlak van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) onder de naam VTH Drieslag. De samenwerking beoogt om door goede voorbereiding de vergunningsprocedures snel en efficiënt te doorlopen. Uitgangspunt is compliance-management, tegenwoordig meestal aangeduid als (onafhankelijke) kwaliteitsborging¹ door de initiatiefnemer. De werkorganisatie DEAL functioneerde als gastheer van het project. Als gevolg van het herindelingsproces gemeente Eemsdelta is de samenwerking geëvalueerd en besloten een vervolg te geven aan de samenwerking. De vijf aardbevingsgemeenten Eemsdelta, Midden-Groningen, Het Hogeland, Groningen en Oldambt hebben daarop in december 2020 hun handtekening gezet onder de samenwerkingsovereenkomst Drieslag en de intentieverklaring met NCG. Onder de samenwerkingsovereenkomst ligt een organisatieplan dat de aardbevingsgemeenten inmiddels hebben geïmplementeerd.

Projectorganisatie Drieslag

De gemeenten hebben hun bijdrage aan de projectorganisatie Drieslag georganiseerd in samenwerking met NCG:

- iedere gemeente heeft een VTH-regisseur die maandelijks deelneemt aan de bovengemeentelijke regiekamer waarin NCG ook deelneemt;
- in de regiekamer geldt het principe van halen en brengen van uitvoeringspraktijk uit iedere gemeente en de bovengemeentelijke vertaalslag naar uitvoeringskaders en risicoanalyses en vice versa. Afgelopen maanden zijn nadere afspraken in voorbereiding genomen en/of gemaakt, met als doel versnellen en verhelderen van procedures, over de volgende punten
 - Beleidsregel tijdelijke huisvesting (THV) op eigen perceel in de versterkingsopgave (zie hieronder)
 - Generieke Planschadeovereenkomst gemeente – NCG;
 - Beleidsregel bouw hinder;

¹ Hiermee wordt vooruitgelopen op de wetgeving. Onafhankelijke kwaliteitsborging wordt naar verwachting met ingang van 1 januari 2022 stapsgewijs wettelijk verankerd in de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. In de intentieverklaring VTH Drieslag–NCG is afgesproken gedurende 2021 te werken aan het ontwikkelen van een vorm van private/onafhankelijke kwaliteitsborging, reeds in de geest van de Wkb. Tegelijkertijd is er ook blijvende aandacht voor een vlotte en adequate afhandeling van vergunningaanvragen die het reguliere proces volgen.

- NCG heeft met iedere gemeente twee operationeel afstemmingsoverleggen op de vlakken vergunningverlening en toezicht om casuïstiek (aankomende en lopende procedures) te bespreken;
- Zodra het wetsvoorstel versterken van de Tijdelijke Wet Groningen (TWG) in werking treedt moet het versterkingsbesluit gecoördineerd worden voorbereid met alle daarvoor benodigde besluiten (artikel 13l). NCG wordt het coördinerend bestuursorgaan is. Dit betekent o.a. dat indien er een omgevingsvergunning nodig is om de versterkingsmaatregelen uit te voeren, deze ingediend wordt bij NCG en dat NCG deze doorzet naar de betreffende gemeente. Dezelfde route geldt voor bezwaren op deze besluiten. Beroep op de besluiten kan worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. De aardbevingsgemeenten en NCG geven, anticiperend op de invoering de TWG samen vorm en inhoud aan de aanpassing van processen en wijze van digitale indiening binnen OLO en het DSO² om gecoördineerde behandeling van het Versterkingsbesluit (NCG) en de omgevingsvergunning (gemeenten) mogelijk te maken.
- er is maandelijkse afstemming met het Ondersteunend bureau en – waar relevant – met de programmamanagers bouwkundige versterking;
- de actiepunten uit de intentieovereenkomst met NCG krijgen actief invulling.

Bestuursakkoord

In het bestuursakkoord (p.10) is de volgende passage opgenomen met betrekking tot het versnelling in het vergunningenproces:

Gemeenten, Provincie, Rijk en de NCG komen tot een versnelling van het vergunningenproces. Door in ieder geval de toets aan het Bouwbesluit te betrekken bij het versterkingsbesluit wordt het aantal vergunningen verminderd. Daarnaast wordt bezien of er andere mogelijkheden zijn om het aantal vergunningen, toestemmingen en andere besluiten dat nodig is voor de uitvoering van een versterkingsbesluit te verminderen. Bijvoorbeeld door de generieke ontheffing van de Wet natuurbescherming uit te breiden.

De afgelopen maanden hebben de gemeenten, verenigd in het samenwerkingsverband VTH Drieslag en NCG gewerkt aan het uitwerken van bovenstaande versnellingsdoelstelling. Daarbij moet worden opgemerkt dat daarbij de nadruk niet lag op het verminderen van het aantal besluiten en toestemmingen, immers het bouwproces moet altijd voldoen aan de

² Het huidige Omgevingsloket Online (OLO) en het toekomstige Digitaal Stelsel Omgevingsrecht (DSO) zijn de gemeentelijke portalen om een aanvraag omgevingsvergunning in te dienen

wettelijke kaders, maar in het (verder) stroomlijnen en op elkaar afstemmen van de vergunningprocessen c.a. tussen gemeenten en NCG.

Met betrekking tot generieke ontheffing Wet natuurbescherming kan worden opgemerkt dat die niet hoeft te worden uitgebreid aangezien die op maat gemaakt is voor de versterkingsoperatie en een snel en efficiënt proces ondersteund. Uitvoering van de ontheffing wordt ondersteund met een goed uitgewerkt proces waarin Provincie als bevoegd gezag, NCG als ontheffinghouder en ecologen en aannemers gezamenlijk zorgen dat aan alle voorwaarden wordt voldaan.

Samenwerking vergunningsprocedures in de Tijdelijke Wet Groningen

Bij de behandeling het wetsvoorstel Versterken van de Tijdelijke Wet Groningen was vanuit de Tweede Kamer ook aandacht voor de samenwerking op het vlak van afgestemde besluitvorming. De volgende passage uit de brief (kenmerk 2021-0000099944) van de Minister BZK van 21 februari aan de Tweede Kamer zegt daarover het volgende.

[...] Vergunningen in relatie tot versterking

De NCG en de gemeenten werken samen om eenduidig en voortvarend met de vergunningsaanvragen uit de versterkingsoperatie om te gaan en knelpunten te voorkomen. De aardbevingsgemeenten werken sinds 2016 nauw samen op het gebied van Vergunningen Toezicht en Handhaving (VTH) onder het project 'VTH Drieslag'. Door deze samenwerking wordt zoveel mogelijk eenduidig omgegaan met vergunningaanvragen in het kader van de versterkingsoperatie zodat vergunningverlening geen knelpunt is. Waar mogelijk maken de aardbevingsgemeenten generieke afspraken met de NCG.

De aardbevingsgemeenten hebben het project op 17 december 2020 herbevestigd met een vernieuwde opzet, gericht op verdere versnelling van de vergunningprocedures. Daarbij hebben de aardbevingsgemeenten in een intentieverklaring afgesproken te zullen blijven werken aan een gezamenlijke en zo veel mogelijk uniforme aanpak van het vergunningproces binnen de versterkingsoperatie. De NCG heeft deze intentieverklaring medeondertekend. [...].

NCG is verantwoordelijk voor de gecoördineerde behandeling van het versterkingsbesluit en de gemeentelijke omgevingsvergunning, om te komen tot één integraal versterkingsbesluit. De Minister van EZK zegt in zijn brief (kenmerk DGKE-PDG / 21048679) van 24 maart aan de Tweede Kamer daarover het volgende.

[...] 4

Deelt u de mening dat het van belang is om de procedures rondom de versterking zo snel mogelijk te versnellen en te vereenvoudigen in samenspraak met de regionale overheden (provincie en gemeenten)? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe wilt u daar invulling aan gaan geven?

Antwoord

Ik deel de mening dat het van groot belang is om meer snelheid te krijgen in de versterkingsoperatie. Het wetsvoorstel dat bij uw Kamer voorligt, draagt hieraan bij door te voorzien in heldere processen en één integraal versterkingsbesluit. Door te voorzien in een gecoördineerde behandeling van het versterkingsbesluit met de gemeentelijke vergunningprocedures wordt voorkomen dat de uitvoering van de versterking vertraging oploopt en krijgt de eigenaar één aanspreekpunt. Verder versnelt het wetsvoorstel de procedure voor bestuursrechtelijke rechtsbescherming door beroep in één instantie voor te schrijven. Een wezenlijke versnelling wordt bereikt doordat op grond van dit wetsvoorstel bij of krachtens algemene maatregel van bestuur snellere beoordelingsmethoden worden vastgelegd. Tevens biedt het wetsvoorstel een duidelijke verdeling van verantwoordelijkheden tussen de betrokken instanties.

Naast dat hiermee een wezenlijke versnelling moet worden bereikt, blijven we ook alert op knelpunten in de procedures en de mogelijkheden om verdere versnelling en vereenvoudiging mogelijk te maken. [...].

Onafhankelijke kwaliteitsborging

Als op 1 januari 2022 de Wet kwaliteitsborging (Wkb) in werking treedt, vervalt voor gevolgklasse 1 (woningen, schuren, bruggen e.d.) de omgevingsvergunning voor een bouwplanactiviteit. Een initiatiefnemer is dan verplicht voor bouwwerken die onder deze gevolgklasse vallen om een onafhankelijke kwaliteitsborger in te schakelen, die toezicht houdt op de aannemer. NCG is inmiddels een aantal proefprojecten gestart om te “oefenen” met de Wkb om bij invoering klaar te staan. Belangrijke proeftuin daarbij is de samenwerking binnen Bouwimpuls tussen de B6, NCG en gemeenten als proef met deze aankomende werkwijze. Een onafhankelijke kwaliteitsborger maakt per adres een borgingsplan en een risicoanalyse. Binnen Bouwimpuls is afgesproken dat zij naast het Bouwbesluit ook op eventuele strijdigheid met het bestemmingsplan en de NPR-9998:2020 toetst. In geval van strijdigheid met het Omgevingsplan is nog wel een gemeentelijke vergunning nodig. Tussen NCG, Bouwimpuls en gemeenten zijn afspraken gemaakt over de inhoud van het borgingsplan. De gemeenten zullen bij projecten onder kwaliteitsborging terughoudend op inhoud toetsen en alleen als zij risico's voor niet naleving zien. De focus van de gemeenten verschuift van ‘binnen het bouwhek’ (verantwoordelijkheid private kwaliteitsborger) naar ‘buiten het bouwhek’ op het vlak van bouwhinder.

Bouwhinder en omgevingsmanagement

Bouwhinder kan worden beperkt via omgevingsmanagement. Gemeenten kunnen bouwhinder voorkomen door het opstellen van kaders in zogenaamde BLVC-plannen³. Aannemers kunnen hun uitvoering daarop inrichten. Vanuit VTH worden waar nodig beleidsregels opgesteld als kaders voor deze BLVC-plannen, zoals de beleidsregels Bouwhinder (voorkomen van trilling- en geluidshinder) en Tijdelijke Huisvesting (onder

³ Bereikbaarheid, Leefbaarheid, Veiligheid en Communicatie

welke voorwaarden staat de gemeente THV sowieso toe). Deze kunnen gebiedsgericht worden vertaald naar een BLVC-plan.

Beleidskaders tijdelijke huisvesting en trillinghinder bij bouwwerkzaamheden

Een werkgroep van VTH Drieslag heeft een beleidskader opgesteld om de aanvragen omgevingsvergunningen voor tijdelijke huisvesting te stroomlijnen. Deze worden door de VTH-regisseurs ter besluitvorming aan de colleges voorgelegd. Daarnaast is een beleidskader opgesteld om proactief mogelijke trillingshinder te onderkennen bij zwaar bouwverkeer, sloopwerkzaamheden en heien van funderingspalen. In geval van mogelijke hinder moet de aannemer een bouw- en sloopveiligheidsplan opstellen en trillingen op kwetsbare gebouwen worden gemeten.

Gevraagd en ongevraagd advies versterkingsopgave

De VTH-regisseurs zijn via het PMO-overleg aangehaakt op de versterkingsopgave. Zij geven gevraagd en ongevraagd advies in geval van mogelijke procedurele knelpunten. Recent hebben zij advies gegeven over de typologie-aanpak en praktijk aanpak.

(10)(2e) (VTH Drieslag)

(10)(2e) (NCG)